

Kierunek Muzeum - podsumowanie panelu "Odbiorca jako współtwórca nowoczesnego muzeum"

W poniedziałek 26 listopada odbył się Panel dyskusyjny „Odbiorca jako współtwórca nowoczesnego muzeum”, organizowany przez Muzeum Pamięci Sybiru w ramach cyklu „Kierunek Muzeum”. Swoimi doświadczeniami w procesie budowania publiczności i współpracy z odbiorcami dzielili się przedstawiciele kadry dyrektorskiej flagowych polskich muzeów i instytucji muzealnych w Polsce.

Muzeum Pamięci Sybiru, jako nowa placówka muzealna na etapie budowy siedziby i tworzenia wystawy stałej, wciąż poszukuje najlepszych, najefektywniejszych form działalności. „Pragniemy wykorzystywać nowoczesne i skuteczne trendy panujące aktualnie w muzealnictwie, stąd chętnie korzystamy z doświadczeń wiodących muzeów” – powiedział dr hab. Wojciech Śleszyński, dyrektor Muzeum Pamięci Sybiru.

W 2017 roku Muzeum Pamięci Sybiru, w ramach przygotowań do otwarcia jednego z najnowocześniejszych muzeów narracyjnych w tej części Polski, rozpoczęło cykl spotkań pod hasłem „Kierunek Muzeum”, które mają na celu regularną wymianę wiedzy i doświadczeń pomiędzy szerokim kręgiem historyków i muzealników. Pierwsze spotkanie skupiło historyków i dotyczyło więziennej codzienności w sowieckich systemach obozowych epoki Gułagu. Dyskusja pomiędzy polskimi i rosyjskimi znawcami tej tematyki przyniosła wiele ciekawych ustaleń, które zachęciły do kontynuowania inicjatywy.

Drugie spotkanie odbyło się wczoraj, 26 listopada, w Uniwersyteckim Centrum Kultury Uniwersytetu w Białymstoku. Brało w nim udział kilkudziesięciu uczestników, w większości przedstawicieli białostockich i regionalnych muzeów i instytucji kultury. W panelu dyskusyjnym, który poprowadził dyrektor Muzeum Pamięci Sybiru dr hab. Wojciech Śleszyński, wzięli udział przedstawiciele kadry dyrektorskiej flagowych polskich muzeów i instytucji muzealnych: dr hab. Piotr Majewski (dyrektor Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów), dr Karol Nawrocki (dyrektor Muzeum II Wojny Światowej), Jacek Salwiński (zastępca dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Krakowa) i Sebastian Tyrakowski (zastępca dyrektora Muzeum Emigracji w Gdyni).

Dyskusja o metodach poznawania potrzeb publiczności muzealnej, jak i efektywnego reagowania na sygnały płynące od odbiorców, przyniosła wiele ciekawych wniosków, a także dodatkowych pytań. „W momencie tworzenia wystawy stałej nie zawsze jest czas na kontakt z odbiorcą” – stwierdził dyrektor Nawrocki. „Wystawa staje się przez to wyłącznie emanacją poglądów grupy historyków, jej twórców” – dodał. Wtórował mu dyrektor Majewski zauważając, że „im więcej rozmów przed otwarciem wystawy, tym mniej kontrowersji po jej otwarciu”. Wszyscy zwracali jednak również uwagę na zagrożenia wynikające ze zbyt dużego wpływu odbiorcy na wystawę. Dyrektor Salwiński powiedział nawet wprost: „Ktoś ostatecznie bierze odpowiedzialność za wystawę i to jednak jesteśmy my – muzealnicy”.

Rozmowa nieoczekiwanie zbaczła często z tematu publiczności na temat kadry

rozprawa nieoczekiwanie zdołała części z tematu publiczności na temat radcy muzealnej. Dyrektor Tyrakowski apelował, aby badania, kim jest potencjalny odbiorca danego muzeum, poprzedzić poważnymi rozważaniami – czym jest samo muzeum, w którym kierunku zmierza, jaką ma misję. Postulowano, aby więcej czasu poświęcać personelowi muzealnemu, który musi umieć zanalizować zarówno swoje sukcesy jak i porażki. To niezmiernie ważne szczególnie w przypadku muzeów dopiero pracujących nad swoją wystawą stałą, jak Muzeum Pamięci Sybiru, bo „łatwiej niż budować, jest coś zepsuć” – podsumowywał dyrektor Salwiński.

Po dyskusji dyrektorów przyszedł także czas na pytania z sali: w jaki sposób budować narrację w mediach społecznościowych; jak i czy w ogóle upraszczać przekaz kierowany do odbiorców w Internecie; dlaczego warto budować stałą relację z odbiorcami w Internecie; jakie zagrożenia i korzyści może przynieść digitalizowanie zbiorów muzealnych.

To tylko kilka z pytań, jakie zadano dyskutantom podczas wczorajszego panelu. Wszystkie one pokazują, że inicjatywy takie jak „Kierunek Muzeum”, to zdecydowanie właściwy „kierunek” działalności Muzeum Pamięci Sybiru. Jako największe tego typu Muzeum powstające na wschód od Wisły będzie musiało sprostać wielu oczekiwaniom społecznym, a w pierwszych latach swojej działalności będzie poddawane ciągłej ocenie. Dlatego warty docenienia jest fakt, że już teraz przygotowuje się to tej roli.

„Jesteśmy pewni, że w że w rezultacie tego, jak i przyszłych spotkań, wypracujemy metody, dzięki którym zarówno nasze muzeum, jak i placówki reprezentowane przez innych uczestników zebrania, będą wchodzić na coraz wyższy poziom pracy muzealnej. Już teraz zapraszamy na spotkanie przyszłoroczne, o którego tematyce i formule będziemy informować na bieżąco” – podsumował dr Marcin Zwolski, kierownik działu naukowego Muzeum Pamięci Sybiru.

źródło: Muzeum Pamięci Sybiru

